

Kansliavdelningen

SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN

Handläggare: Nina Ström
Tfn: 08-508 25 014

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2006-04-26

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN
2006-05-18
DNR 402-0271/2006

Till
Socialtjänstnämnden

Stockholmsmodellen - Rainbow Sweden

Rapport av samarbetsprojektet mellan staden och Rainbow Sweden för 2005

(3 bilagor)

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden godkänner rapport över verksamhet och ekonomi för projektet Stockholmsmodellen, perioden 2005-01-01—2005-12-31.

Dag Helin

Eddie Friberg

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom kansliavdelningen i samråd med styrgruppen för projektet Stockholmsmodellen.

Bakgrund

Ett av socialtjänstnämndens mål är att skapa varaktiga och sociala förbättringar för marginaliserade och utsatta personer. Ytterligare ett mål är att samarbeta med frivilligorganisationer och andra aktörer för att gemensamt förbättra situationen för de utsatta. Staden har dock det yttersta ansvaret.

Hösten 2003 inleddes ett samarbete mellan staden, Rainbow Sweden (klientrörelsernas paraplyorganisation) och Stiftelsen Hotellhem som fick namnet Stockholmsmodellen. Projektet är ett samarbete för att genom insatser när det gäller boendemöjligheter, arbetsträning, fritidssysselsättning stärka en av de svaga länkarna i vård- och rehabiliteringskedjan för missbrukare och hemlösa, nämligen tiden efter genomgången institutionsbehandling. Socialtjänstnämnden beslutade 2003-09-23 att under tre år finansiera samarbetet med upp till 2 mkr/år. Vidare beslutade socialtjänstnämnden att ge

förvaltningen i uppdrag att teckna en överenskommelse med Rainbow Sweden om formerna för genomförandet, finansiering och redovisning. Denna överenskommelse upprättades 2003-11-25.

Delresultaten av projektet har redovisats till socialtjänstnämnden halvårsvis, vid sammanträdena 2004-11-30, 2005-05-19 och 2005-11-22.

Socialtjänstnämnden har godkänt samtliga rapporter. Vid rapporteringen av andra halvåret 2006 ska en plan presenteras för hur projektet ska kunna permanentas, utan ytterligare projektmedel. Efter att projektet har avslutats 2006-09-30, ska också en slutrapport lämnas.

Denna årsrapport kompletteras med en utvärdering av forskaren Arne Kristiansen vid Socialhögskolan i Lund. Utvärderingen kommer inte att kunna kommenteras i detta tjänstutlåtande, då den är klar först 10 maj. Däremot kommer utvärderingen att sändas ut till samtliga i socialtjänstnämnden innan sammanträdet den 18 maj.

Mål med projektet

Projektet har tre delmål:

- 1) Att öka anställbarheten hos ett antal individer (det individinriktade humanitära målet).
- 2) Att stärka och bygga upp den samlade klientrörelsens kompetens och organisation (det långsiktiga organisatoriska målet).
- 3) Att utarbeta modeller för integrering av marginaliserade grupper ("good practice" målet – Stockholmsmodellen)

Rapport – projektledning

Projektet styrs sedan starten hösten 2003 av en ledningsgrupp med socialborgarrådet Margareta Olofsson (v) som ordförande. Därutöver ingår följande personer: Peter Lundén Welden (m), vice ordförande i socialtjänstnämnden, Göran Dahlstrand, vd för Stiftelsen Hotellhem, Nina Ström, samordnare på socialtjänstförvaltningen, Alec Carlberg, ordförande i Rainbow, Bo Holmberg, vice ordförande i Rainbow samt Arne Bogren, verksamhetsansvarig för projektet. Under 2005 har ledningsgruppen sammanträtt 24 februari, 17 maj, 18 augusti samt 18 november.

Projektledningen har under året bestått av två personer, en verksamhetsansvarig och en ekonomiansvarig, båda på deltid. Huvuduppgiften för projektledningen är att rekrytera boende och personal samt följa det ekonomiska utfallet. Under 2005 har ett kvalitetssäkringsprogram tagits fram i samarbete med forskaren Arne Kristiansen. Utbildning i programmet har skett under året och programmet har införts fr o m 2006.

Därutöver har projektet arrangerat en socialpolitisk utbildning med 33 deltagare och en heldagskonferens om läkemedelsassisterad behandling med 45 deltagare (det långsiktiga organisatoriska målet).

Rainbow deltog i mässan ”Sverige mot narkotika” i Västerås i mars. Till denna mäs­sa hade en folder om Stockholmsmodellen tagits fram i samarbete med socialtjänstförvaltningen.

Rapport – boende och fritid

Målet för projektet har varit att 12-16 personer ska kunna erbjudas boende i Rainbows blockförhyrningar av Stiftelsen Hotellhem.

Vid utgången av 2004 hyrdes 13 lägenheter av Hotellhem samt två lägenheter med rivningskontrakt. Under 2004 bodde totalt 21 personer i lägenheterna.

Vid utgången av 2005 hyrdes 16 lägenheter av Hotellhem, därutöver två lägenheter med rivningskontrakt samt fyra platser i ett kollektivboende i en villa i Trollbäcken, totalt 22 möjliga platser. Av dessa är 20 uthyrda för närvarande. Under året har 13 personer flyttat, varav fyra har fått försökslägenhet genom socialtjänsten, en har flyttat till en lägenhet med andrahandskontrakt, en person har flyttat till Göteborg för att studera. Sex personer har återfallit i missbruk, varav två är under behandling igen och en avtjänar ett fängelsestraff. För övriga är situationen okänd.

Målet gällande boendet har mer än uppfyllts. Boendet har också fungerat bra och det finns planer på att utöka antalet lägenheter på Hotellhem Magnus Ladulås. Ekonomiskt sett står boendesidan av projektet på egna ben.

Vid årsskiftet var alla boende utom två sysselsatta med arbete eller studier. Av de personer som saknar arbete/studier deltar en i öppen verksamhet på en psykiatrisk öppenvårdsenhet och den andre är pensionär. Projektet bedömer att kombinationen boende – arbete är det som varit orsaken till framgång för boendet. Rainbows medlemsorganisationer anser att denna form av boende underlättar övergången från den dygnet runt rehabilitering de erbjuder till ett liv i egen lägenhet. Projektet har också blivit bättre på att slussa de boende vidare.

Fritiden sker i första hand via det utbud som finns inom medlemsorganisationerna. Särskilt har satsats på drogfria alternativ vid storhelgerna, aktiviteter som arrangerats av Nobba Brass & Nubbe, Länkarna Johanneshov och Basta Arbetskooperativ.

Rapport – arbete och arbetsträning

Målet har varit att öka möjligheten för ett antal individer att få arbete igen (det individinriktade humanitära målet). Inledningsvis sattes målet att 20-25 personer skulle vara sysselsatta inom projektet.

Vid årsskiftet 2005/2006 var 16 personer verksamma inom Rainbow. Därutöver var ytterligare 2 personer sysselsatta på Krinolinen. Projektet anser att prognosen är god för att uppnå målet med minst 20 personer i arbete. Ett

antal personer som arbetat på Rainbow har också gått vidare till studier eller annat arbete.

Inriktningen på arbetsplatser har blivit något annorlunda än planerat. Idéerna om café/restaurang och second hand har fullföljts men har blivit mindre omfattande än vad som var planerat.

Caféet/restaurangen var stängd under första halvåret 2005 då en ombyggnad skulle ske för att varm mat skulle kunna serveras. Trots positivt besked från miljöförvaltningen och klartecken om finansiering blev det ingen ombyggnad, då hyresvärden sa nej. Projektet kunde dock starta caféet/restaurangen igen, men med enklare mat som ej krävde tillagning. Med ökad marknadsföring, uthyrning av lokalerna m.m. har projektet ökat tillströmningen av gäster. Prognosen för att caféet/restaurangen ska kunna bära sig är dock osäker, i första hand p g a den höga hyreskostnaden för lokalen. Därför söker projektledningen en billigare lokal där det också går att laga varm mat. Sökandet har inte gett några resultat ännu. Projektledningen anser att caféet/restaurangen, bortsett från de ekonomiska problemen, är en bra arbetsplats för de boende.

Second hand butiken och måleriverksamheten har däremot goda förutsättningar att utvecklas och bli en reguljär verksamhet.

Sammanfattning av den ekonomiska rapporten

Socialtjänstnämnden bidrar årligen med upp till 2 miljoner kronor, medel som i första hand ska täcka kostnader för café/restaurang, second hand butik, hyra försökslägenheter, de projektanställda m.m.

Resultatet för perioden 2005-01-01—2005-12-31 gav totalt sett ett överskott på 16 497 kronor. När projektet avslutas hösten 2006 ska verksamheten vara ekonomiskt självgående, dvs. utan det stöd av staden på 2 mkr/år. Därefter är tanken att eftervårdsplatser ska säljas till stadsdelsförvaltningar och Enheten för hemlösa. Genom dessa inkomster är det tänkt att verksamheten ska finansieras.

De viktigaste orsakerna till att resultatet inte blivit bättre är den höga hyran på cafélokalen på Magnus Ladulåsgatan, ej inkomna intäkter när restaurangen var stängd första halvåret 2005 samt att restaurangen inte har kunnat laga varm lunchmat vilket med stor säkerhet hade lockat fler lunchgäster. Boendesidan av projektet har dock kunnat bära sina egna kostnader.

Förvaltningens synpunkter

Projektet har cirka ett halvår kvar innan det ska avslutas och därmed vara ekonomiskt självgående. När detta tjänsteutlåtande skrivs ser förutsättningarna för detta inte så bra ut, trots att boendedelen idag bär sig ekonomiskt. Det är uppenbart att stora åtgärder behövs för att lösa de ekonomiska problemen. Det är förvaltningens förhoppning att projektledningen lyckas med detta.

Vid rapporteringen av andra halvåret 2006 ska en plan presenteras för hur projektet ska kunna permanentas utan ytterligare projektmedel. Efter att projektet har avslutats 2006-09-30, ska också en slutrapport lämnas. Ett av delmålen, att utarbeta modeller för integrering av marginaliserade grupper, är också en viktig del i det fortsatta arbetet. Den utvärdering som Arne Kristiansen gör kommer förhoppningsvis att beskriva och bedöma de modeller man utvecklat i projektet.

Förvaltningen vill särskilt lyfta fram det lyckade resultatet att så många som 20 för närvarande bor inom projektet och de allra flesta av dessa också är sysselsatta. Vidare är det positivt att utslussningen till annat boende också utvecklats till det bättre. Ursprungsidén med projektet var att stärka en av de svaga länkarna i vård- och rehabiliteringskedjan för missbrukare och hemlösa, dvs. tiden efter genomgången institutionsbehandling, utifrån helheten boende-arbete-fritid. Detta anser förvaltningen att projektet i huvudsak har lyckats med. Det vore olyckligt om de goda erfarenheter projektet har haft inte kan fortsätta att utvecklas. Många människor med en tidigare svår situation har genom projektet lyckats komma ett rejält steg vidare mot ett bättre liv, genom en lägenhet, ett arbete och nya fritidsaktiviteter.

Bilagor

1. Ekonomisk rapport för Stockholmsmodellen, år 2005
2. Komplement till den ekonomiska rapporten för Stockholmsmodellen, år 2005
3. Utvärdering från forskaren Arne Kristiansen vid Socialhögskolan i Lund, maj 2005